

עורכת ראשית: שוש ברקאי.
חברי המערכת: נירה בן אריה, מרדכי טחון, עליזה כהן, יוסי כפרי, נתן מרכס, פנינה פרידלנדר, רבקה רוני, מרים כהן, אברהם נאור, אורלי אגרנט, יהודה חפר, אביבה נקר, עמירה למדני, נפתלי בן סירא, אביבה ששון, בינה ברמן, גדי חרמון, חיים לב, זאב אלון, יעל גורדון, רותי מיכאל.
הגהה: אורלי אגרנט.
רכזת הכתבים: אורלי אגרנט.
המו"ל: העמותה למען החבר הוותיק, עמק חפר.
כתובת המערכת: "בית דוד" – המרכז הרב-שירותי לחבר הוותיק (ליד מדרשת רופין) מיקוד 40250
טל: 09-8943040/2 טלפקס: 09-8943041
Email: amira@beitdavid.co.il
אתר האינטרנט של המועצה האזורית עמק חפר: www.hefer.org.il

עמק חפר מממשת את השינוי שחל בטיפול ובשירות המדויק לאוכלוסיית הוותיקים

מאת: יהודה חפר ופנינה פרידלנדר

כיום, המועצה נמצאת בשיא הפעילות של פיתוח שירותים לאזרח הוותיק, באופן הממוקד לצרכיו. כל 3-4 שנים אנו בודקים את השינויים שחלו, ומתאימים את התוכניות לפיהם. התקציב אינו מהווה בעיה המונעת ממני לקיים את כל התכניות האלה.

ב-2012 הכינה המועצה תכנית אב ל"בית חם", בכך יצרה אפשרויות מפגש בין תושבי המקום הוותיקים, שהיו רגילים בעבר להיפגש במחלבה או במחסן שכבר לא קיימים.

"היום מתקיימים כבר 11 'בתים חמים', ובתכנית לפתוח עוד 17 בתים עד 2020. ניהול הבתים החמים נעשה

המשך בעמוד 2

האזרחים הוותיקים מהווים היום 12% מאוכלוסיית העמק ושיעורם צפוי להגיע ל-18% ב-2030. על איך מתבטא השינוי שחל בשירות ובטיפול באוכלוסייה הוותיקה שוחחנו עם ראש המועצה.

רני אידן, "ראינו צורך בהכוונת השירותים באופן מדויק יותר, לפי צרכי האוכלוסיות השונות והנגשתם לאוכלוסיית היעד. בכל הנוגע לצרכי האוכלוסייה הוותיקה, הבאנו לשינוי התפיסה של הנהלת המועצה וועדי הישובים. אני דוגל בדיוק השירות שאנו מעניקים לתושבים הוותיקים. זמן קצר אחרי כניסתי לתפקיד, העברתי את הטיפול באוכלוסיית הוותיקים ממחלקת הרווחה למרכזים הקהילתיים. אני מחויב לנושא הנגשת השירותים לוותיקי העמק.

האגודה לחבר הוותיק עמק חפר

לרגל יום העצמאות ה-70 למדינה

החג שמזכיר לכולנו
מהי מהות חיינו בארץ הזאת

תמיד נזכור שיש חובה לאחד כוחות
בשאיפה לאחדות ולשלום

נפתלי בן סירא
יו"ר האגודה

עמק חפר

המועצה האזורית עמק חפר

תושבות ותושבים יקרים,

ביום העצמאות הזה, הבא עלינו לטובה, אנו חוגגים 70 שנה להקמת מדינת ישראל.

מאז קום המדינה יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל יום העצמאות כרוכים זה בזה. אלה ימים של עצב ושמחה, בהם כולנו נמצאים ביחד לב אל לב, יד ביד.

ימים אלה מחברים אותנו למשפחה אחת, לקהילה אחת חזקה ומלוכדת.

מי ייתן ולא נדע יותר שכול ומדינת ישראל תפרח ותשגה ותצטעד לקראת השלום המיוחל.

ברכת חג עצמאות שנה טובה

רני אידן, ראש המועצה

מסיורי "צעירי" עמק חפר

| מאת: גדי חרמון |

באחת מפעילויותיו של ה'בית' יצאה קבוצת "צעירי בית דוד" - 'קבוצת הדיון' בהנחייתה של יעל שרף - לטיול מודרך ברחבי עמק חפר. הטיול, הותאם במיוחד ל'מיטיבי השבת' שבינינו, תוכנן ע"י יוסי והוצא לפועל בעידודה ובליוויה של עמירה. את הטיול הדריך, מי אם לא, יוסי שרף, בן ה"עֵימָק" מכפר ויתקין. האתר הראשון בו ביקרנו היה 'אגמון חפר' שם שמענו מאייל, מעין החורש, על פוטנציאל התיירות של עמק חפר (פוטנציאל? אולי, אבל עם שדה תעופה...?) משם חלפנו דרך מספר ישובים לחוף בית ינאי בו שמענו על סיפורי העלייה הבלתי לגאלית, עם 'מזח כפר ויתקין שאכזב מעט..... את ראש המועצה, רני אידן, פגשנו ב'פארק צבי הנחל', הוא סיפר על הפעילות הנמרצת של המועצה האזורית בפיתרונות ההולכים ונרקמים למען הגיל השלישי ...

הנופשון בים המלח

| מאת: גדי חרמון |

הן עשו זאת שוב, יונה טרגובניק ורלי ("המרכז הקהילתי", מחלקת הקשישים במועצה) ארגנו והוציאו לפועל את הנופש השנתי במלון "לוט", ים המלח. שני מחזורים: הראשון - אוטובוס מלא, ואילו השני - שלושה אוטובוסים, מהם, שניים עם טיול בהדרכה עד ים המלח, שלישי בנסיעה ישירה עם המדריך אבי שלא הפסיק לספר ולהסביר. הנופש, כמו נופש, עבר על מי מנוחות - מלוח, עם טיול למצדה. התכנית התרבותית הייתה מגוונת: ד"ר רפי קישון סיפר על אבא ועל ההומור הקישוני, מדמוני סיפר על נאות הכיכר עם פיוטים מהמקורות ומשה בקר הנעים לנו את הערב האחרון בשירה וקצת מלל. ועד הנופשון הבא מחכה לנו, ללא ספק, שנת פעילות מעניינת ומרתקת.

➤ המשך מעמוד 1 - עמק חפר מממשת את השינוי שחל בטיפול ובשירות המדויק....

בהתנדבות. המועצה מסייעת במעט. מטרתי - שבית חם יתקיים בכל ישוב או בצמד ישובים קרובים. בנוסף למפגש החברתי, מקיימים בבתים אלה גם הרצאות וסדנאות. אני מוכן לסייע להגדיל את מספר המפגשים, באם תבוא בקשה כזו". במסגרת הפעילות לעידוד ותמיכה להגברת הסולידריות הקהילתית, המועצה מעודדת באופן פעיל הקמת תת-ועדת תרבות ביישובים, כדי למקד במדויק את הצרכים התרבותיים של החברים. עד כה פועלים כבר 7 ישובים במתכונת זו. כל הפעילות מתבצעת בהתנדבות. שמה של 'ועדת הרווחה הציבורית' שונה ל'ועדת הסולידריות הציבורית' והיא מטפלת באוכלוסיות בעלות קשיים.

מהו מרכז ההכוון?

"זהו אחד הפרויקטים החשובים ביותר שלנו. התחלנו אותו לפני כשנה, עם אשל ומשרד הרווחה. נבחרנו לפיילוט הראשון בארץ להפעלת התכנית, כשמטרתה לאפשר לכל אדם היוצא לגמלאות לערוך תכנית אישית לפעילות שתתאים לו לפי צרכיו." עמק חפר הוא מקום טוב לחיות בו לאורך שנים רבות יותר ובאיכות טובה יותר.

שירות טיפול בית

מבית דוד

האגודה לחבר הוותיק בעמק חפר

- מטפלות ישראליות באמצעות גימלת סיעוד של הביטוח הלאומי
- טיפול חנים - עד להסדרת זכאות (טרום סיעוד)
- יעוץ והדרכה לטיפול בבית
- סיוע לשהיית רישוי לעובד/ת זר/ה

להישאר בבית ובקהילה - בביטחון ובכבוד

יונה - 09-8943040, טלי - 054-2159455

"מושבי עולים"

סיפורם של המושבים בעמק חפר שהוקמו לאחר קום המדינה

מאת: אביבה נקר, זאב אלון, רותי מיכאל |

"הגענו מתורכיה בפברואר 1949 בשלהי מלחמת השחרור, על אניית המשא **בונטש**. העולים מימנו מכיסם את עלות העלייה ארצה. הורי עלו מתוך ציונות. לוי אשכול, שהיה יו"ר הסוכנות היהודית ואנשי תנועת המושבים, הגיעו אלינו – לבתי העולים כדי לגייס אנשים להתישבות. הוריי הצטרפו בשמחה. מחנה העולים הוקם בפינת ינוב, שם התגוררנו שנה עד להקמת נקודת הקבע, בבתי ששנו על ידי החברים. כהתחלה, קבלה כל משפחה מהסוכנות – 2 פרות.

בגיל 14 כבר יצאתי לשמירה מצויד בנשק. המקום בתחילתו – מדבר שממה. גשם, שלג ורעב. זה לא היה פשוט, אך ניתנה לנו הזכות לעשות זאת. החשמל הגיע אלינו ב-1958 הודות לקבוצה התורכית שהשתתפה ב"זמריה" בארץ, התארכה בבתי החברים בבורגתא, נדהמה שאין חשמל בישוב ותרמה כסף למבצע. אני גאה על ההקמה ובניית הישוב, זה לא דבר של מה בכך. סבלנו לא מעט. כילד שגדל עם התפתחות המקום, אני יכול להעיד כי החלום התגשם לתפארת מדינת ישראל."

✿ חניאל (שם הלקוח מהתנ"ך), הוקם ב-1950 עם עולים מרומניה.

פגשנו את אהרון בן ארי, דור שני למייסדים, בן 86, מרצה בהתנדבות על נושאים שונים.

"עליתי בגיל 16 לפני הוריי, דרך מחנה בקפריסין היישר למקווה ישראל. הוריי, שהגיעו שנתיים אחרי, באו למקווה ישראל כדי להתייעץ לגבי המעבר למושב שעמד לקום. התלהבתי מהרעיון. עבדנו ביום ושמרנו בלילות. היו לנו כ-60 רובים צ'כים. מידי לילה חדרו מסתננים וגנבו מכל הבא ליד. ב-5 השנים הראשונות שפת הדיבור הייתה רומנית. אני, כעולה ותיק ושולט בשפה העברית, שמשתי כמתורגמן. בשנים הראשונות שמשתי כמא"ז.

את שרותי הצבאי עשיתי בהגנה המרחבית בישוב. חוברנו לחשמל ולמים רק אחרי מספר שנים, המייסדים עברו תלאות. אנחנו דור שני, למדנו, רכשנו מקצוע, עסקנו בחקלאות ועזרנו להורינו. האמנתי וידעתי שנקים פה ישוב לתפארת! משפחתנו התרחבה, ברוכת נינים. אני גאה במפעל החיים הזה ומרוצה מאד מהתוצאה."

לכל היישובים סיפורים וזיכרונות. רובם מתארים קשיים רבים בתחילה. לאחר שנים של מאמצים ועמידה איתנה הגיעו להישגים ונהנים היום, עם דור שני ושלישי בעמק הפורח.

בעיתון הבא נמשיך ונראיין חברים ותיקים מהמושבים האחרים בעמק חפר המזרחי שעדיין לא הספקנו, יהיה מעניין!!

ערב פרוץ מלחמת השחרור ישב הכפר הערבי קקון בעמק חפר המזרחי. הכפר שלט מבחינה טופוגראפית על האזור ולא איפשר קיום חיים נורמאליים, תוך הפגזות וירי על קבוץ המעפיל, שהוקם בסוף 1945 כישוב המזרחי ביותר. חטיבת אלכסנדרוני החלה במבצע לכיבוש הכפר בליל ה-4.6.1948. עם סיום הקרבות הוחלט על הקמת 7 ישובים על הגבול המזרחי עם ירדן.

הם הוקמו על קו הגבול במבנה אורכי כדי לשמש מגן על העמק ועל "המותניים הצרים" של המדינה.

פה ישב חיל משלוח עירקי שהטריד את תושבי עמק חפר

להלן שני סיפורים ראשונים על ההתיישבות בעמק המזרחי. בחודש הבא נמשיך להביא לכם את סיפורי ההתיישבות האחרים.

✿ בורגתא (על שם ישוב מתקופת התלמוד) הוקם ב-1949 על ידי עולים מתורכיה וצפון אפריקה.

אשתו של אלטון ואחותה במחנה האוהלים בבורגתא. פינת ינוב

פגשנו את יהודה אלטון, דור שני למייסדים, בן 80, שעדיין עובד כמנהל מחלקת התרבות בתנועת המושבים.

סיפורם של ילדי המעפיל במלחמת העצמאות

| מאת: זאב אלון |

המזרחית. שמחנו שהגענו למלחמה, אך המבוגרים גערו בנו והחזירו אותנו לבית הילדים.

אירוע אחר שזכור לי היטב היה כאשר אבי, שעלה לארץ לאחר שלחם בצבא הפולני, ושימש בתפקיד מא"ז בקיבוץ, לקח אותי לראות את איזור הקרבות והעלה אותי למגדל התצפית. לפתע החלו יריות ולא יכולנו לרדת מהמגדל עד שעות הערב. זו היתה הפעם הראשונה שממש פחדתי.

לאחר שיעקב לדנהיים, חבר הקיבוץ, נהרג בעמדת המסגרייה תקופה קצרה לאחר שסיים לבנות את "המשוריין", הבינו בקיבוץ שהמצב מסוכן והחלו לפנות את הילדים לחדרה. כקבוצה הבוגרת פינו אותנו אחרונים עם המטפלות והנשים בקיבוץ. הגברים והנשים בתפקידי לחימה נותרו לעבוד ולשמור. רצינו להישאר בקיבוץ, אהבנו את ה"אקשן" אך ההורים התנגדו.

לילה אחד העלו אותנו על המשורין של הקיבוץ ובליווי רכב של ההגנה העבירו אותנו לחדרה, למבנה בן 2 קומות שקיים עד היום. הילדים שוכנו במבנה והמטפלות גרו באהלים מסביב למבנה. שהינו בחדרה כשנה, לא איפשרו לנו לחזור לקיבוץ מחשש למיתקפה עיראקית נוספת. שבנו לקיבוץ כשהאיזור נרגע והחלו לקום יישובים חדשים מזרחית לקיבוץ.

קיבוץ המעפיל הוקם בסוף 1945. במלחמת העצמאות, מתוקף היותו היישוב המזרחי ביותר בעמק חפר, סבל הקיבוץ מהתקפות רבות ונאלץ לפנות את הילדים לחדרה. חיפשתי את ילדי '48 בקיבוץ ולשמחתי מצאתי. נפגשתי עם גיורא הלפרין, אחד מאותם ילדים שגדלו בקיבוץ במלחמת השחרור, שפתח ואמר, "אספר לך על כמה אירועים שנחרתו בזיכרוני מתקופת המלחמה.

"הייתי בן 6, והשתייכתי לקבוצה הבוגרת שמנתה 12 ילדים. לא הבנו מה זו מלחמה, עבורנו הילדים "מלחמה" היתה הגדר המזרחית של היישוב. גרנו בבית הילדים שהיה אחד משלושת מבני האבן ביישוב, דלתות המבנה פנו לצד מזרח. באחד הלילות כאשר הערבים התקרבו לגדר היישוב וירו לתוכו, פילח כדור בודד את דלת החדר שלנו. בלילות, מפחד הכדורים, שכבנו לישון מתחת למיטות, והכדור שחדר עבר מעל אחת המיטות ופגע בקיר. בבוקר היתה מהומת אלוהים, כולם רצו את הקליע, מריבה שזכורה לי עד היום.

בשעות היום המטפלות אספו אותנו בבית הילדים, ישבנו במעגלים, שיחקנו משחקי חברה והן קראו לנו סיפורים כשמוזיקת הרקע הייתה יריות.

ביום לא ניתן היה לנוע בחופשיות בקיבוץ ולכן נחפרו שוחות. כילדים אהבנו לרוץ בהן, פעם אף הגענו קרוב לגדר

על הסליקים בתקופת המנדט

| מאת: נירה בן אריה |

הבריטים, כנראה, ידעו על הסליקים, וכשהיה להם תירוץ הם נכנסו ליישובים וחפשו אותם. על כך מספר עמרם הישראלי, מקיבוץ גבעת חיים איחוד (כיום).

"הייתי בן 10 כשהבריטים תקפו את הקיבוץ, לאחר שהפלמ"ח פוצץ את הרדאר בגבעת אולגה. תפקידו של הרדאר היה לגלות ספינות מעפילים. הבריטים חיפשו את הפלמ"חניקים שהגיעו לקיבוץ אחרי הפיצוץ, ובאותה הזדמנות גם חיפשו את הסליק. למיטב זכרוני לא גילו אותו. זה היה ב-1945, החברים ורבים מהסביבה שבאו לעזור נלחמו נגד הפולשים באבנים ובמקלות. הבריטים ירו והרגו חבר אחד ושני נפצעו."

בקיבוץ יגור היה סליק ארצי של ההגנה והבריטים הצליחו לחשוף אותו. זה היה בשבת השחורה, ב-29 ביוני, 1948. הבריטים חיפשו במשך מספר ימים בעזרת כלבים ומגלי מתכות, עד שאחד המחפשים שם לב לצינורות אוורור שבלטו מהאדמה. אז החלו לחפור וגילו את הסליק המרכזי. הנשק הוחרם וחלק מחברי הקיבוץ נאסרו. סליק זה, שנותר ריק לחלוטין, שוחזר ושופץ ב-1983, ובמקום

המשך בעמוד 6 <

סליק הוא מחבוא מחתרתי לנשק ולמסמכים סודיים. פעולה זו של החבאת נשק וחומרי חבלה האסורים בשימוש אזרחים, החלה עוד במלחמת העולם הראשונה, אצל "השומר" ו"ניל"י, אך התגברה תחת השלטון הבריטי, בעיקר בשנים 1936-1939, כאשר התחולל בארץ המרד הערבי. אז החלו היישובים היהודיים להתארגן, וכל אחד אגר נשק קל כפי יכולתו, ללא רישיון, כדי להגן על היישוב בעת צרה. נשק זה שימש גם את לוחמי הפלמ"ח באימונים.

היו שני סוגי סליקים: ארציים ויישוביים. כל יישוב והדמיון הפורה שלו. למשל, בנהלל נבנה הסליק מתחת למקום השאיבה של שתן הפרות, כלומר ברפת. ביד מרדכי נבנה הסליק מתחת ללול העופות כשמעליו זבל מסריח.

איפה החביאו בכפר ויתקין? אני שואלת את מנחם מיודובניק בן ה-88.

"החביאו בכמה מקומות, הוא משיב. המקום העיקרי היה בחלל מתחת לבמה בבית העם. גם בחצרות של כמה משקים. נהגו גם לשנות את מקומות המסתור. אנחנו, הגדנעים, נהגנו מדי פעם להתאמן בכלי הנשק."

ילדי תש"ח מעמק-חפר "הילדים של המדינה"

מאת: יעלי גורדון

הנפלאים, אך כואב לי שיש פה שחיתות ופערים חברתיים. המוטו שלי בחיים: לנסות לעשות טוב ולחיות חיים משמעותיים. לתרום למשפחה ולקהילה, ואין אושר כמו הנכדים". לחוה 2 ילדים ו-3 נכדים. לאחרונה הקימה את ארכיון המושב.

חביבה כהן מעין החורש נולדה ב-4.10.48 בקיבוץ המעפיל. נשואה לעופר ולהם 6 ילדים ו-9 נכדים. הוריה עלו לארץ כשהיא בבטן אמה. מיד עם לידתה היא נמסרה לבית-התינוקות, כמקובל באותם זמנים. "היינו ילדים רגילים, הקיבוץ היה בראשיתו וכולם היו עסוקים בבנייתו ולא בנו. גדלנו בשישיות והשתוללנו בלילות. זרקנו את שמיכות החורף על הרצפה, הוצאנו מהמרפאה את 'הסגול' ושפכנו על השמיכות. כששומרת הלילה הגיעה חטפנו מכות ו... למיטות. פחדנו ממנה פחד-מוות. היא הייתה דמות מפחידה עם מטפחת על הראש, מעיל ארוך ונעליים כבדות. על פיה יישק דבר. מילדותי במעפיל אני זוכרת את התנים בלילה. איזה פחד... ואין מושיע. אך קיבלתי שם דבר נפלא, את האהבה למוסיקה. כל הקיבוץ אהב מוסיקה וזה היה סמן דרך עבורי להמשך חיי.

"גדלנו עם המדינה וזה היה סוג של אהבה מוסתרת. הרגשנו מיוחדים כילדים הראשונים של המשק. זו היתה גאווה להיות קיבוצניקית וכך עד היום. אני גאה במדינה על הישגיה ועל האנשים שבה. כואב לי שהתנועה הקיבוצית נעלמה מהעשייה. "המוטו שלי בחיים: להמשיך בעשייה האומנותית שמלווה אותי כל חיי ולראות את היופי שבחיים. אני מאמינה שאת המנגינה הזאת אי אפשר להפסיק".

הם נולדו עם המדינה. היא והם תמיד ביחד. הם מלח הארץ הזאת ותפארת העמק שלנו.

נאחל להם ולמדינה מזל-טוב ליום-הולדתם ה-70.

הם נולדו עם המדינה, ב-1948, גדלו והתחנכו ביישובי עמק חפר, הקימו כאן בתים ומשפחות ונשארו בעמק. יש להם ילדים ונכדים, אך תמיד יישארו ילדי תש"ח, ילדי המדינה. יצאתי לפגוש כמה מהם ולשמוע מפייהם איך זה לגדול עם המדינה, מה הם זוכרים מילדותם המוקדמת, האם זו המדינה שהם חלמו עליה, ומהו המוטו של חייהם היום?

זוהר ראובני מבית-חרות נולד ב-24.12.48 בקיבוץ יפעת שנקרא אז "קבוצת-השרון". הוא נולד בבי"ח עפולה באמצע ההפגזה על משמר-העמק. נר ראשון של חנוכה, בקיבוץ הדליקו חנוכייה בפעם הראשונה, על האסם. בגיל שנה וחצי עבר עם משפחתו לבית-חרות ומאז הוא כאן. נשוי לתמי ולהם 3 ילדים ו-4 נכדים. כולם גרים בעמק. הוא עובד בחברה לתכנון והקמת מפעלים בתעשיית המזון. "עד גיל 10 גדלנו כמו כולם, לא הרגשנו מיוחדים. בחגיגות העשור הראשון למדינה הוזמנו לבית-הנשיא בירושלים והתקבלנו במאור פנים ע"י יצחק בן-צבי ורעייתו רחל-ינאית. זו היתה הפעם הראשונה שהרגשנו מיוחדים. החיבור למדינה התעצם כשבגרנו. כשפרצה מלחמת ששת-הימים רובנו כבר היו לוחמים. המלחמות קרבו אותנו זה לזה ואל הארץ הזאת. מילדות אני זוכר דלות, צניעות, אך לא מחסור. הרחוב שלנו היה רחוב המשחקים, שיחקנו שעות בחול, בנינו נדנדות על העצים והיינו מאוד יצירתיים. כל בית של חבר היה גם הבית שלי. הרגשנו חלק ממשפחה גדולה והיינו חופשיים להסתובב בכל מקום. התגאינו להיות מבני המושבים של עמק-חפר. לצערי, עם השנים השתבשו פה דברים רבים. הצניעות נעלמה ויש אכזבה מאובדן הערכים במדינה. המוטו שלי בחיים: לקום מחר בבוקר עם שיר חדש בלב. השירים של חיים גורי, אלתרמן ונעמי שמר זה סוג של תנ"ך בשבילי".

חוה פלדמן מבארותים נולדה בצ'כיה ב-7.3.48 ובגיל שנה עלתה עם הוריה למעברה בפרדסיה. הם גרו באוהלים מספר חודשים ומשם עברו לבארותיים, תחילה לבית ללא חשמל עם שירותים בחוץ. זה היה מושב עולים סלובקיים בו כולם דיברו הונגרית, ולמרות הדלות היתה לה ילדות מאושרת. "הורי עבדו קשה בחקלאות, אך היו חיי חברה ותרבות תוססים ולא הרגשנו מסכנים.

ילדי המושב היו מאוד מלוכדים. היות שלא היו לנו סבים, המעט שהיו שם היו סבים של כולם. היינו הולכים ברגל לעולש ובדרך לביה"ס שקענו בבוץ. עד התיכון היה לי קשר רק עם ילדי עמק חפר המזרחי. בכיתה ט', כשהגענו לרופין, נוצרו קשרים עם שאר ילדי העמק ומהר מאוד התגברנו על הפערים. לגדול עם המדינה תמיד היה דבר משמעותי עבורי. הרגשתי גאווה שנשארו פה, וזה לא מובן מאליו. אני זוכרת ששלחתי שנה-טובה לבן-גוריון והוא ענה לי. כל-כך התרגשתי... אני אוהבת את המדינה, את האנשים, הנופים, ההישגים

ידידה מליחי

מאת: מרים כהן

גיל: 90

מגורים: גאולי תימן

מצב משפחתי: אלמנה + 4 ילדים

(ז"ל) + נכדים + נינים

הכי אוהבת במדינה: את המדינה,

שהיא שלנו. המדינה נהדרת.

הסוד לחיים ארוכים:

הצרות עשו אותי חזקה יותר. השתדלתי לא לקחת ללב.

מסר לדורות הבאים: לשרת את המדינה באמונה,

שהיו אנשים ישרים וכשרים לכל דבר.

גליל תחתון

מאת: יוסי כפרי

הגליל התחתון משתגע בפריחותיו. נציע תחילה את נחל תבור. זהו מסלול הליכה קל עד בינוני. קצת אחרי אום אל פאחם בירידה הגדולה לפני עליית הכביש תבחינו מצד ימינכם בפריחות נפלאות של העונה. תמשיכו בכביש 65 החולף את עפולה ומגיע לכפר תבור. מאות מטרים לפני הכפר תפנו ימינה לכיוון גזית, כביש 7276, תעברו את כפר קיש ותגיעו לקיבוץ גזית. עיברו את הקיבוץ לצידו השני, סעו עוד 800 מטר לערך, ותגיעו לפנייה של שביל מסומן, כאן תחנו את רכבכם. נחל תבור מאכלס סוגי צפרים ובעלי חיים וכמו כן צמחייה עשירה משני צידי הנחל. עם טיפה מאמץ, במעקב אחר סימוני שבילים בשחור ואדום, תגיעו לנקודה בה ניתן לצפות בנוף המשתרע של הרי גליל תחתון לכיוון מזרח. ישנו כאו תל רכש, יישוב מלפני 3000 שנה ועד לתקופה הפרסית 528 לפנה"ס. בין הצמחים: שיח אברהם מצוי, ערבה מחודדת, הרדוף הנחלים, זקנן שעיר ומלעניאל. בהמשך טיולכם, אם רוצים להאריך קצת יותר, חזרו לכביש 65 וסעו דרך כפר תבור לכדורי ובית העמק. כאן היכנסו עד לשער הקיבוץ ופנו ימינה לגבעות היפיפיות אל תוך "דרך נוף בית קשת", אין צורך ממש בפרטים רבים משום שאת הכול תיראו בנסיעתכם. נזכיר רק לאוהבים להתעכב בכמה פינות והן: תל גובל, מצפור הר תבור, מצפה הר דבורה, חניון האלון הקשיש ועוד.

➤ המשך מעמוד 4 - על הסליקים בתקופת המנדט

נערכים סיורים מודרכים. רק חברים ספורים ידעו את מיקומם של הסליקים בישובים. למשל, בקיבוץ כפר גלעדי היו 18 מחבואים כאלה, ועד היום לא כולם התגלו. במלאות למדינה 70 שנה, כשאין כבר צורך בסליקים, מעניין להיזכר בשנים אחרות, ומעניין עם בעתיד יתגלו כל אלה שטרם התגלו.

נער הייתי וגם זקנתי

במלאת 70 שנה למדינת ישראל

מאת: אברהם נאור

נער הייתי בעת הקמת מדינת ישראל, ובמלאת 70 למדינה כבר עברתי את גיל הגבורות. חשבתי בלבי: ההתפתחות והתפוכות שעברתי בחיי כיליד הארץ, קשורות ושזורות בהתפתחות מדינת ישראל עד היום. נולדתי במושב גת-רימון ליד פתח תקווה, שמתיישבו עלו לקרקע כעשר שנים לפני שנולדתי. בשנים הראשונות לא היו בו מים זורמים, לא היה כביש ואף לא חיבור לרשת החשמל. בילדותי התגוררנו בצריף עץ, ללא חשמל, שירותים ומקלחת בחצר מחוץ לצריף. אימא בישלה על פתילייה או על פרימוס שהוצתו בעזרת נפט. את שיעורי הבית הכנתי לאור עששית, ולבית הספר צעדתי 3 קילומטר. אני זוכר את עגלת הקרח, שנמכר בבלוקים עבור המקרר הביתי, ואת מוכר הנפט ששאב את הנפט מחבית גדולה שניצבה על עגלה רתומה לסוס.

רק כשהייתי נער החלו הוריי לבנות בית העשוי מלבנים, שהוכנו אחת אחת באופן ידני בתבניות, ומבטון ואליו עברנו תוך כדי מלחמת העצמאות. חוויתי את ההצבעה באו"ם וההכרזה על הקמת מדינה יהודית בארץ ישראל. את שידור ההצבעה שמענו בלילה, ברדיו של השכנים, כי לנו עוד לא היה חשמל. השמחה הייתה גדולה מאד, אך למחרת התבשרנו על פרוץ מלחמת העצמאות, כשהותקף אוטובוס בדרך לירושלים. זוכר אני את הכרזת העצמאות מפיו של דוד בן גוריון, בה' באייר תש"ח, ובאותו יום שישי גם שמענו על נפילת גוש עציין.

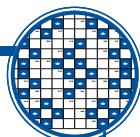
על אף הקשיים הכלכליים סיימתי את לימודיי בגימנסיה בפתח תקווה ולאחר מכן התגייסתי לצה"ל כחייל קרבי. כשאני התגייסתי כבר היו בצה"ל כלי נשק משוכללים יותר ורבים יותר מאלה שהיו בתקופת מלחמת העצמאות. בכל זאת, עדיין חפרנו במו ידנו ובאתי חפירה עמדות לתותחים. הצטיידנו ברובים צ'כים מימי מלחמת העולם השנייה ולא רובים אוטומטיים.

ככל שהזמן עבר התפתחה מדינתנו והתקדמה, לא עוד משטר "צנע" של דוב יוסף, החקלאות מספקת מזון בשפע. היצוא שלנו גדל, לא רק בסחורות אלא אף בידע ובטכנולוגיות.

אחרי שנישאתי ונולד בנינו הבכור עברנו לכפר ויתקין, ועבדתי כמורה בבית הספר הממלכתי האזורי. באותם ימים צריך היה להמתין זמן רב להתקנת טלפון ביתי. כך קרה שבמלחמת ששת הימים, כשהגעתי עד לתעלת סואץ, לא יכולתי להתקשר הביתה. כיום הטכנולוגיה השתכללה עד מאד בכל התחומים, התעופה האזרחית התפתחה וניתן לטוס לחו"ל ולטייל שם להנאתנו ולא רק.

מעניין לחוות את כל המאורעות הגדולים בשבעים שנות קיומה של המדינה, אך גם את כל המתרחש בעולם כולו.

מאת: מרדכי טחן

בתשבץ: 11 פרטי כיסוי ראש. האמרה: מגילת אסתר פרק ו' פסוק 8.

ת	ש	ר	ק	א	פ	ע	ס	נ	מ	ל	כ	י	ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א
		8	20		18		21			12		1				19				9	5
13		18		1		22		☆		15		19		18		1		18		11	
1		8		11		☆		22		☆		☆		16		20		21		20	
4		19		12		1		18		4		☆		15		14		20		5	
12		21		☆		5		1		8		9		☆		16		19		12	
☆		13		1		8		1		9		☆		10		19		12		☆	
13		☆		20		☆		13		19		5		8		☆		☆		☆	
1		3		12		14		☆		14		☆		16		8		9		☆	
15		7		☆		19		15		☆		16		☆		9		15		11	
19		☆		4		11		9		17		7		☆		5		12		7	
7		☆		19		8		12		19		9		☆		☆		☆		8	
13		5		18		☆		13		20		12		19		7		8		1	

האמרה:

19 14 5 8 9 4 19 22 12 7 8 4 22 15 4 15 8 14 5 19

פתרון תשבץ מרס 2018 : לאור: זוהר, שמש, זריחה, נוגה, אורה, זין, נהרה לחושך: אופל, נשף, כוכבים, צלמות, חושך, לילה האמרה: יחשכו כוכבי נשפן, יקו לאור ואין...

החל מהגיליון הנוכחי והלאה התשבץ יהיה רק להנאתכם והוא אינו נושא פרסים. אין להעביר או לשלוח תשובות למרדכי טחן.

קציצות בטטה ובורגול בתנור / אפרת סיאצ'י

מאת: מרדכי טחן

מרכיבים: כ-16 קציצות

- 1/2 כוס (120 מ"ל) בורגול גס
- 1 בטטה בינונית, קלופה ומגוררת
- 1 בצל קטן, מגורר
- 1/2 כוס עלי פטרוזיליה קצוצים
- 1 כף שמן זית או קנולה
- 1 ביצה גדולה או 2 קטנות
- 5 כפות גדושות פירורי לחם
- 1 כפית גדושה מלח
- פלפל שחור גרוס

אופן ההכנה:

משרים את הבורגול במים במשך שעה. מסננים. מחממים את התנור ל-190 מעלות. מרפדים את תבנית התנור בנייר אפייה ומשמנים את הנייר. שמים את כל המרכיבים בקערה ומערבבים לתערובת אחידה. מרטיבים את הידיים ויוצרים מהתערובת קציצות בקוטר של כ-5 ס"מ ובעובי של כ-1.5 ס"מ. מניחים בתבנית ומברישים במעט שמן (אפשר להשתמש גם בתרסיס שמן). אופים 25-30 דקות. הופכים את הקציצות ואופים כ-10 דקות נוספות, עד להזהבה.

ישראל בראי הקולנוע

מאת: אורלי אגרנט

וגם ע"י ה-BBC, "פאודה" נרכשה ע"י נטפליקס, ו"בום" ו"הכוכב הבא", אומצו במדינות הנכר.

גם בעמק שלנו אפשר להתגאות בכמה יוצרים מוכשרים ביותר:

ניב אדירי – בן כפר ויתקין, זכה בפרס האוסקר על פס הקול שלו לסרט "כוח משיכה".

תומר זבוק היימן – מכפר ידידיה, ביימו והפיק את הסרט "מיסטר גאגא"

על חייו ועבודתו של אוהד נהרין, הרקדן והכוריאוגרף. **גא'י מיכאל** – יליד חופית, ביים מסעות אקסטרים בכל העולם, מביים את "ארץ נהדרת" ואת הישרדות. קיבל את פרס אריה הזהב על הפרסומת למרכז פרס לשלום.

ירון שני – בן חופית, זכה ב-5 פרסי אופיר והיה מועמד לסרט הזר הטוב ביותר בפרס האוסקר על הסרט "עג'מי".

אסף אגרנט – בן חופית, זכה בפרס הבאפטטה הסקוטי, בפרס הטלוויזיה הבריטית ועוד, על סרט ההנפשה הקצר, שעשה במסגרת פרויקט סיום הלימודים בסקוטלנד. ואולי יש עוד כאלה אצלנו בעמק.

יומני כרמל

רוצה אני להודות להורי שהביאוני עד הלום....

אני זוכרת את הרכבת שפתחה את יומני הקולנוע. כמה חששנו שהרכבת תצא מהמסך ותדרוס אותנו. וכשהלכנו לראות סרט בבית הקולנוע חיכינו לתקצירי היומן, שיראו לנו את המתרחש בארץ ובעולם. יומני הקולנוע צולמו בשחור לבן, והיו בהפקות של "יומן כרמל – הרצליה" ו"יומני גבע". נתן אקסלרוד, מחלוצי

הקולנוע הישראלי, החל להפיק את "יומני כרמל" מ-1927. את "יומני גבע" הפיקה חברת "סרטי גבע", שמפיקה היו מרדכי נבון ויצחק אגדתי (אחיו של ברוך אגדתי). היומנים הוקרנו לפני תחילת הסרט, והיו באורך של 7-12 דקות. היום מקרינים לפני הסרט פרסומות בלי סוף, שאת פס הקול שלהן מגבירים מאד, ואת הפרומו לסרטים העתידיים לבוא. תודו שאנחנו מתגעגעים ליומנים?

אקסלרוד היה דודה של פנינה פרידלנדר, והיא מספרת: "דוד נתן חלם לעשות סרטים. לאחר עלייתו ארצה חקר לחברים ותיקים בתל אביב, ביניהם ירושלים סגל שגם נתן לו מצלמה ישנה. כשהתחיל להפיק את "יומני כרמל" יצא לצילומים ברחבי הארץ. בחופשים נהג לקחת אותי ואת בן דודי ל"צילומי הרפתקאות". כשהייתי בת 7, ב-1937, תיעד את העלייה לקרקע של טירת צבי. התרגשתי מהבחורים ומהבחורות שסחבו קורות והקימו יישוב. במסגרת עבודתו קיבל מכונית, היחידה בשכונה, ובשבתות הסיע אותנו לטיולים. לסרטים גייס את כל הילדים סביבו. ירושלים סגל שימש כמתרגם לעברית של הסרטים. זו הייתה תקופה מרתקת עבורי."

בתקציבים מוגבלים מאד ובהפקות עצמאיות התפתח קולנוע ישראלי למסך הגדול ולמסך הקטן.

מתחילת שנות ה-50 ועד היום התפתחה בארץ תעשיית קולנוע עירנית, איכותית ומשגשגת. היו בה סרטי דרמה, סרטי קומדיה וסרטים קצרים. הקולנוע הישראלי לדורותיו הציג בעיקר את הווי ארץ ישראל, על העליות השונות, העדות, הצבא והנעורים. הוא מושך מיליוני צופים לבתי הקולנוע ואף מייצג את ישראל בכבוד בתחרויות ובפסטיבלים ברחבי העולם. ישראל שולחת סרטים לתחרות פרסי האוסקר בקטגוריית הסרט הזר, לפסטיבל קאן, לפרס גלובוס הזהב, לפסטיבל ונציה, לפסטיבל ברלין ועוד.

שחקנים שלנו, הפועלים גם כאן וגם בארה"ב, זוכים בפרסים: גל גדות, חיים טופול, אלון אבוטבול, ליאור אשכנזי ועוד. ובל נשכח את נטלי פורטמן, שעזבה את הארץ עם הוריה כשהייתה רק בת 4, וזכתה בין היתר גם בפרס האוסקר, כשחקנית ראשית, בסרט "ברבור שחור".

בין הישגי הטלוויזיה: הסדרה "להיות איתה", של אסי עזר, נרכשה על ידי ההולנדים. גידי רף מכר לארה"ב את "חטופים", ("הומלנד") והבמאי המקורי שימש כמפיק בפועל של הגרסה האמריקנית, ואת "דיג". "פלפלים צהובים" נמכרה לבריטים, "בני ערובה" נקנתה ע"י CBS

מסגרת אזורית, שאף חזר

בשורה חשובה לוותיקי עמק חפר!

האגודה לחבר הותיק בשיתוף עם "בית בכפר" - רשת הדיור המוגן המובילה בישראל, מציעים הנחה בתנאים מיוחדים ובלעדיים לוותיקי עמק חפר ולהורי התושבים בעמק.

הרעיון הינו לאפשר לוותיקי האזור דיור מוגן ב"בית בכפר" (ביתן אהרון) ולהשאר קרובים למשפחה ולאזור אותו הם אוהבים.

שימו לב! - ההטבה הבלעדית מוגבלת בזמן. זו הזדמנות חד פעמית לעבור לדיור מוגן בתנאים שלא יחזרו.

לבדיקת זכאות יש לפנות למוקד:
1-800-30-70-70

בית בכפר
אגודת הוותיקים והחברות בישראל

